

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0493

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise aastaaruanne

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2017. aasta resolutsioon ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise aastaaruande kohta (2017/2121(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu aastaaruannet Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 21 ja 36,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja deklaratsiooni poliitilise vastutuse kohta,
- võttes arvesse Euroopa välisteestuse 2016. aasta teatist Euroopa Liidu üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia kohta ning Euroopa Komisjoni ja Euroopa välisteestuse 2017. aasta ühisteatist vastupanuvõime strateegilise käsitluse kohta ELi välistegevuses,
- võttes arvesse Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias sätestatud peamisi põhimõtteid, eelkõige neid, mis on seotud riikide suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse ning riigipiiride puutumatuses, mida austavad võrdselt kõik osalevad riigid,
- võttes arvesse komisjoni ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames“ (COM(2011)0886),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A8-0350/2017),

Sissejuhatus

1. on veendunud, et ükski liikmesriik eraldi ei suuda lahendada täna meie ees seisvaid probleeme; rõhutab, et ühised ELi meetmed on kõige mõjusam viis Euroopa huvide kaitsmiseks, selle väärtuste toetamiseks, laiemas maailmas ühtse ja mõjuka üleilmse osalejana toimimiseks ning oma kodanike ja liikmesriikide kaitsmiseks nende julgeolekut ähvardavate suurenevate ohtude eest, sealhulgas ülemaailmses digisfääris; on mures ELi julgeolekustruktuuri pärast, mis on endiselt haavatav ja killustunud jätkuvate ja uute igapäevaste väljakutsete ees ning kus nn hübriidrahust on saanud mitterahuldav tegelikkus; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid meetmeid ja täidaksid nende Euroopa kodanike soovid, kes on korduvalt rõhutanud, et põhiväärtustel ja inimõigustel põhinev ELi välis- ja julgeolekupoliitika on kõigist ELi poliitikavaldkondadest üks kõige olulisemaid ja kõige vajalikumaid; leiab, et on viimane aeg selleks, et liikmesriigid rakendaksid ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) vahendeid, instrumente ja poliitikasuundi, et võimaldada ELil reageerida väliskonfliktidele ja kriisidele, suurendada partnerite suutlikkust ja kaitsta Euroopa Liitu;
2. tuletab meelde ELi kohustust töötada välja ühine välis- ja julgeolekupoliitika, milles juhendatakse demokraatia, õigusriigi, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsuse ja jagamatuse väärtustest ning ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse järgimise põhimõttest; on seisukohal, et selleks, et seda kohustust täita ja aidata edendada maailmas inimõigusi ja demokraatiat, peavad EL ja selle liikmesriigid kõnelema ühel häälel ning tagama oma sõnumi kuuldavuse;
3. on seisukohal, et selleks, et EL saaks edukalt tegeleda tema ees seisvate probleemidega – eriti julgeolekuohtudega – ja need lahendada, peab ta olema tõhus, usaldusväärne ja väärtustele tuginev ülemaailmne osaleja, kes suudab võtta meetmeid ja pidada tulemuslikku dialoogi teiste ülemaailmsete osalejatega, mis eeldab ELilt ühel häälel kõnelemist, koos tegutsemist ja oma vahendite keskendamist strateegilistele prioriteetidele;
4. tuletab meelde, et liidu välispoliitika suunad peaksid olema sidusad omavahel ja teiste välismõõtmega poliitikameetmetega ning taotlema Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud eesmäärke;
5. on veendunud, et Euroopa Liidu peamised teetähised oma kodanike ootustele vastamisel on järgmised:
 - ELis esinevate tõsiste ohtude ja probleemide hindamise kooskõlastamine ja ühine lähenemisviis nendega tegelemisele; võttes eelkõige arvesse radikaliseerumise ennetamist, mis võib viia värbamiseni terroristlike rühmituste poolt;
 - Euroopa projekti ja selle välistegevuse konsolideerimine ja süvendamine, muu hulgas ELi koostöö ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonna võimekuse tõhustamise abil, sealhulgas infosõja vallas;
 - koostöö liikmesriikide, partnerite ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja institutsioonidega, kes kaitsevad rahu selgelt määratletud ja hoolikalt valitud tingimustel, et tugevdada eeskirjapõhist, üleilmset poliitilist ja majanduslikku

korda, sh inimõiguste kaitsmist, ja töötades koos partneritega, et täita juhtrolli lepitamise, rahu taastamise, rahuvalve ja vajaduse korral rahu jõustamise valdkonnas;

Suurte ohtude ja probleemide hindamise kooskõlastamine: toimetulek praeguse poliitilise ja julgeolekuolukorraga

6. rõhutab, et ELi kodanike turvalisuse ning ELi territooriumi terviklikkuse tagamine, ELi naabruse stabiliseerimine – eriti Lääne-Balkani riikides, keskendudes ELi suuremale nähtavusele selles piirkonnas –, reformide edendamine eeskirjadel põhineva koostööalt poliitilise ja majandusliku rahvusvahelise korra säilitamiseks, relvakonfliktide algpõhjustega võitlemine ja konfliktiennetuse poliitika tõhustamine, konfliktide rahumeelne lahendamine ning dialoog pluralistlike demokraatiatega, kes on pühendunud inimõiguste kaitsmisele, on ELi stabiilsuse peamised eeltingimused; nõuab aktiivsemat ELi avalikku diplomaatiat ja ELis rakendatud projektide suuremat nähtavust;
7. on seisukohal, et üha enam konfliktidest vaevatud ja ebastabiilses rahvusvahelises keskkonnas on suurtele julgeolekuprobleemidele, nagu massihävitusrelvade levik, julgeolekukorra rikkumine Euroopas, terrorism, konfliktid ida- ja lõunanaabruses, kolmandate osaliste kaudu peetavad sõjad, hübriid- ja infosõjad, sealhulgas digitaalsed rünnakud, ja energiavarustuse ebakindlusele võimalik vastu astuda üksnes tõhusa mitmepoolsuse, ühise nn pehme jõu ja usaldusväärse tugeva jõu kombinatsiooniga; rõhutab, et need probleemid hõlmavad ka pagulaskriisi humanitaarset mõõdet ning tegelemist Põhja-Korea agressiivse käitumisega, Venemaa poolse rahvusvahelise õiguse rikkumise ja Hiina kasvava sõjalise võimsusega, mille puhul on hädavajalik tugev diplomaatiline reageerimine;
8. on arvamusel, et tõhusam ühine välis- ja julgeolekupoliitika sõltub peamiselt ühiste strateegiliste prioriteetide ja nägemuste kindlaksmääramisest; on seisukohal, et see on vajalik selleks, et võidelda läbikukkunud ja ebakindlate riikide tõttu laialt levinud ebastabiilsuse ning sund- ja ebaseadusliku rände algpõhjuste, s.t vaesuse, majanduslike võimaluste ja haridusele juurdepääsu puudumise, sotsiaalse tõrjutuse, relvakonfliktide, ebaseadusliku ja ebatõhusa valitsemise, korrupsiooni, kliimamuutuse, üha suureneva sektantluse, radikaliseerumise ohu ja äärmuslike ideoloogiate leviku vastu; tuletab meelde Valletta tippkohtumisel vastu võetud tegevuskava, milles nõutakse päritolu-, transiidi- ja sihtriikide jagatud vastutust; rõhutab, kui oluline on ebaseaduslikult üle piiri toimetajate võrgustike majandusmudeli purustamine;
9. rõhutab vajadust võidelda autokraatlike ja nepotistlike suundumuste vastu, tõhustada demokraatlike jõudude toetamist ja võitlust islamiterrorismi vastu ELi lõunapoolsetes naaberriikides ning meie naabrite ja partnerite seas ning keskenduda rühmitustele, kes üritavad ergutada ELi kodanikke võitlema oma ekstremistliku ürituse eest; tuletab meelde, et Saheli piirkond ja muud seotud geograafilised piirkonnad on Euroopa Liidu julgeoleku tagamiseks esmatähtsad piirkonnad; kordab taas, et EL, USA ja muud rahvusvahelised partnerid peavad tegema kooskõlastatud diplomaatilisi jõupingutusi, et veenda asjaomase piirkonna osalisi – näiteks Türgit, Pärsia lahe riike ja Iraani – selge religioosse ekstremismi ja terrorismi vastase seisukohavõtu vajalikkuses, ja looma nende ülemaailmsete probleemidega tegeleva ühise strateegia vastavalt ÜRO tasandil võetud kohustusele toetada rahvusvahelist õigust ja universaalseid väärtusi;

on veendunud, et diplomaatiliste jõupingutustega peaks kaasnema paljude teiste ELi käsutuses olevate vahendite ja õigusaktide kasutamine, k.a need, mille eesmärk on selliste poliitiliste, sotsiaalsete ja majanduslike tingimuste parandamine, mis soodustavad püsiva rahu kehtestamist ja säilitamist;

10. on seisukohal, et võitlus vägivaldse äärmuslikkuse vastu peaks käima käsikäes üldiste inimõiguste kaitsmisega; rõhutab, et EL peab astuma vastu radikaliseerumist ja terrorismi toetavatele riikidele ja nad hukka mõistma, eelkõige siis, kui selline toetus läheb ELi poolt terroristlike organisatsioonide loetellu kantud üksustele; rõhutab, kui oluline on tugevdada koostööd partneritega, kel on kogemusi võitluses terrorismiga;
11. rõhutab, et Süüria kriisile saab püsiva lahenduse leida ainult olemasoleva ÜROs kokku lepitud raamistiku alusel ja see peab põhinema kaasaval Süüria juhitud poliitilisel kokkuleppel kõigi asjaomaste sidusrühmadega; nõuab endiselt tungivalt, et kõik ÜRO Julgeolekunõukogu liikmed täidaksid kriisiga seoses oma kohustusi; toetab ÜRO peasekretäri Süüria erisaadiku üleskutset relvarahu tagavatele riikidele teha kiiresti jõupingutusi relvarahu säilitamiseks;
12. väljendab heameelt ELi Süüria strateegia üle, mis võeti vastu aprillis 2017 ning mis hõlmab sanktsioonide laiendamist isikutele, kes on seotud keemiarelvade väljatöötamise ja kasutamisega; ergutab laiendama sanktsioone ka inimõiguste rikkumise eest vastutavatele isikutele; rõhutab, et kõik selliste rahvusvahelise õiguse rikkumiste eest vastutavad isikud tuleb vastutusele võtta; kordab oma üleskutset ELile ja selle liikmesriikidele uurida koos partneritega Süüria sõjakuritegude tribunali loomise küsimust, kuni sellised asjad õnnestub anda Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse; rõhutab, kui vajalik on, et EL näitaks üles täielikku pühendumist, aidates kaasa Süüria ülesehitamisele pärast konflikti lõppu;
13. kutsub üles kõiki asjaosalisi Liibüas ja sellest väljaspool toetama nii Liibüas 17. detsembril 2015. aastal allkirjastatud poliitilist kokkulepet kui ka seejärel loodud presidendi nõukogu, mis on ainus rahvusvahelise üldsuse ja ÜRO poolt tunnustatud ametivõim; rõhutab, et Liibüa kriisi lahendamine on Vahemere piirkonna stabiilsuse eeltingimus; rõhutab lõunapoolsete naaberriikide tähtsust ning vajadust saavutada Euroopa – Vahemere piirkonna rahu, jõukuse, stabiilsuse ja integratsiooni ruum; toonitab oma kindlat toetust kahe riigi lahendusele Iisraeli ja Palestiina konfliktis, mille puhul sõltumatu, demokraatlik, elujõuline ja territoriaalselt külgnev Palestiina riik eksisteeriks külge kõrval rahu ja julgeolekus turvalise Iisraeli Riigiga; rõhutab, kui oluline on tagada ELi poliitika sidusus territooriumi okupeerimist või annekteerimist puudutavate olukordade küsimuses;
14. väljendab heameelt selle üle, et kõik osalised rakendavad jätkuvalt edukalt ühist laiaulatuslikku tegevuskava, milles leppisid kokku EL3 + 3 ja Iraan; rõhutab, et selle kokkuleppe jätkuv täieulatuslik rakendamine kõigi osaliste poolt on võtmeks ülemaailmsetele leviku tõkestamise ja konfliktilahendamise jõupingutustele Lähis-Idas; toonitab, et ühine laiaulatuslik tegevuskava on mitmepoolne kokkulepe, mis kinnitati ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga ning mida ühepoolset muuta ei saa; rõhutab julgeolekuriski, mida endast kujutab Iraani ballistiliste rakettide programm, ning toonitab vajadust täielikult rakendada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2231 (2015), milles kutsutakse Iraani üles mitte võtma ühegi tegevust, mis on seotud ballistiliste rakettidega, mis suudavad kohale toimetada tuumarelvi, sealhulgas selliste ballistiliste rakettide tehnoloogial põhinevaid

raketistarte;

15. märgib, et USA rahandusministeerium on ametlikult ajakohastanud terrorismivastase võitluse musta nimekirja (Specially Designated Nationals), lisades sinna Iraani revolutsioonilise kaardiväe (IRGC);
16. väljendab sügavat muret jätkuva humanitaarkatastroofi pärast Jeemenis; rõhutab veel kord, et pikaajalisele konfliktile Jeemenis ei saa olla sõjalist lahendust ning toetab ELi ja ÜRO jõupingutusi relvarahu saavutamisel ning rahuläbirääkimisteks tee sillutamisel; on seisukohal, et EL peab tegutsema, et tagada Lähis-Idas, eelkõige Iraagis ja Süürias etniliste usuvähemuste jätkuv olemasolu;
17. mõistab hukka Venemaa korduva vetoõiguse kasutamise ÜRO Julgeolekunõukogus ning leiab, et see õõnestab rahvusvahelisi rahu saavutamise ja konflikti lahendamise püüdlusi Süürias ning laiemalt Euroopa Liidu lõunanaabruses;
18. tunnistab, et tuleb teha täiendavaid jõupingutusi, et muuta seaduslik ränne ja liikuvus võimalikuks, sealhulgas kahepoolisel tasandil, edendades hästi juhitud liikuvust mandritel ja nende vahel ning soodustades poliitikat, mis edendaks seadusliku rände kanaleid, võideldes samal ajal ebaseaduslike võrgustike vastu, mis lõikavad kasu haavatavate inimeste pealt; rõhutab kõigi liikmesriikide jõupingutusi selles valdkonnas ning peab oluliseks tugevdada seaduslikku ja turvalist juurdepääsuteed Euroopasse; väljendab sellega seoses kahetsust tõelise, tasakaalustatud ja usaldusväärse Euroopa rände- ja varjupaigapoliitika puudumise üle, mida on näidanud kestev kriis Vahemerel, ning kutsub nõukogu ja liikmesriike üles vastavalt tegutsema;
19. on kindlalt veendunud, et EL vajab uut lähenemisviisi oma suhetele idanaabritega; on seisukohal, et ELiga tihedamaid suhteid sõlmida soovivate riikide toetamine peab olema ELi välispoliitika peamine prioriteet; usub, et Venemaa kodanike ja üksuste vastaste sanktsioonide pikendamine on Minski kokkulepete rakendamise luhtumise vältimatu tagajärg, ning on jätkuvalt arvamusel, et selline rakendamine kõigi osaliste poolt on Ida-Ukraina konfliktile kestliku poliitilise lahenduse leidmise alus;
20. rõhutab, et paremate koostöösuhete võimalus Venemaaga sõltub sellest, kas Venemaa järgib täielikult Euroopa julgeolekukorda ja rahvusvahelist õigust; rõhutab, et EL peaks säilitama võimaluse kehtestada täiendavaid ja järkjärgulisi sanktsioone, kui Venemaa jätkab rahvusvahelise õiguse rikkumist; väljendab uuesti oma toetust Ukraina ja kõigi teiste idapartnerluse riikide sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele nende riikide rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; rõhutab, et Venemaa 21. märtsi 2014. aasta otsus liita Krimm Venemaa Föderatsiooniga on rahvusvahelisest õigusest tulenevalt jätkuvalt õigusvastane, ning taunib Venemaa ametivõimude hilisemat otsust suruda kõikidele Krimmi elanikele peale Venemaa pass; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning nõukogu üles täitma aktiivsemat ja tõhusamat osa pikaajaliste ja külmutatud konfliktide lahendamisel;
21. taunib Venemaa mitmekordseid rahvusvahelise õiguse rikkumisi ning riigi hübriidsõjapidamist; tunnistab siiski põhjendatud ja sidusa valikulise suhtlemise ja dialoogi võimalust Venemaaga ühist huvi pakkuvates valdkondades, et tagada vastutus ja rahvusvahelise õiguse austamine; rõhutab vajadust säilitada ja edendada edasise koostöö võimalust üleilmsete kriiside lahendamisel, kui asjaga on seotud otsene või

kaudne ELi huvi või võimalus edendada ELi väärtusi;

22. usub, et suhete normaliseerimine on vajalik nii ELi kui ka Venemaa jaoks, ja et mis tahes tulevases Venemaa strateegias tuleks rõhutada suuremat pühendumust ja toetust ELi idapartnerluse riikidele; rõhutab, et EL peaks jätma avatuks võimaluse süvendada kahepoolseid poliitilisi ja majanduslikke suhteid Venemaaga, eeldusel et Venemaa järgib rahvusvahelist õigust ja lepinguid, millega ta on ühinenud, ning ohjab oma üha agressiivsemat suhtumist naaberriikidesse ja Euroopasse;
23. kordab, et riikide suveräänsus, iseseisvus ja vaidluste rahumeelne lahendamine on Euroopa julgeolekukorra peamised põhimõtted, mis kehtivad kõikidele riikidele; mõistab seetõttu mööndusteta hukka Venemaa agressiooni Ukrainas, sealhulgas Krimmi ebaseadusliku annekteerimise ja Venemaa rahastatud konflikti Ida-Ukrainas; kutsub ELi, selle liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles nõudma, et Venemaa peab lõpetama oma agressiooni ning vabastama kõik poliitvangid; nõuab, et rahvusvaheline kogukond etendaks aktiivsemat ja tulemuslikumat rolli konfliktide lahendamisel ning toetaks kõiki jõupingutusi, mida tehakse sellise püsiva ja rahumeelse lahenduse leidmiseks, mille puhul austatakse Ukraina ühtsust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, eelkõige siirdes Ukraina võimude nõusolekul rahu kindlustamise ja rahu tagamise missiooni kogu territooriumile;
24. kordab, et tuleb taas strateegiliselt keskenduda Lääne-Balkani riikidele, tunnistades, et EL peaks viima ellu oma ambitsioonid selles piirkonnas, sest see annaks uut hoogu usaldusväärsele ELi laienemispoliitikale, mille aluseks on Kopenhaageni kriteeriumid, ning tugevdaks õigusriiki ja riigiasutuste vastupanuvõimet; usub, et Lääne-Balkani riikide stabiilsus peab jätkuvalt olema peamine prioriteet; nõuab suuremaid jõupingutusi piirkonna sotsiaal-majanduslike ja poliitiliste tingimuste parandamiseks; on veendunud, et Euroopa integratsioon ja piirkondlik leppimine on parim abinõu tegelemaks ohtudega, mis tulenevad välisjõudude destabiliseerivast sekkumisest ja mõjust, suurte salafismi ja vahhabismi võrgustike ning välisvõitlejate värbamise rahastamisest, organiseeritud kuritegevusest, riikidevahelistest suurtest vaidlustest, väärinfost ja hübriidohtudest; rõhutab vajadust jätkuvalt pühenduda äärmiselt tõhusa poliitilise ühiskonna edendamisele piirkonnas; rõhutab, kui oluline on Lääne-Balkani riikide jaoks ühineda ELi välis- ja julgeolekupoliitikaga, olenemata edusammudest ELiga integreerumise protsessis; soovib avada viivitamata vastav peatükk kõikide Lääne-Balkani kandidaatriikidega;
25. kordab, et kui kõik need kriteeriumid on täidetud, on ELi ukSED uutele liikmetele avatud; peab tervitatavaks Berliini protsessi raames ja Trieste tippkohtumisel tehtud hiljutisi jõupingutusi andmaks täiendav tuge Lääne-Balkani riikide lähendamisele ELi liikmesusele; kordab, et tuleks pöörata erilist tähelepanu ja anda toetust äärmiselt oluliste institutsiooniliste ja poliitiliste reformide elluviimisele Lääne-Balkani riikides, ning kutsub komisjoni üles vaatama läbi täiendavate rahaliste vahendite eraldamise võimaluse ühinemiseelsele rahastamisvahendile (IPA), mis on üks olulisemaid vahendeid nende reformide rakendamise toetuseks;
26. tuletab meelde, et Euroopa naabuspoliitika läbivaatamises nõutakse naabruses asuvate kolmandate riikide kaasamist; nõuab tugevamat toetust ELi naabrite naaberriikidele, tuginedes jagatud väärtustele ja huvidele, et lahendada ülemaailmseid probleeme ja käsitleda ühiseid väljakutseid; rõhutab vajadust edendada naiste, haavatavate ühiskonnarühmade ja vähemuste võimestamist ja kaitset, eelkõige

Aafrikas, kus on vaja Euroopa ja kohaliku tasandi VKEde tihedat koostööd partnerluses kodanikuühiskonnaga ning toetust demokraatlike, läbipaistvate ja hästitoimivate institutsioonide rajamiseks ning eeskirjadel põhineva ülemaailmse korra edendamiseks;

27. on seisukohal, et rahvusvaheline koostöö ja arengupoliitika on põhilised vahendid selliste eesmärkide saavutamiseks, ning nõuab tungivalt, et ELi rahaliste vahendite eraldamine ja kasutamine toimuks läbipaistvamalt, paremini, tulemuslikult ja tõhusalt ning et teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega oleks suurem koostöö; rõhutab vajadust tegeleda peamiste julgeolekuohtudega Aafrikas, et juurida välja mis tahes terrorirühmituste põhjustatud terrorioht, tagada üksikisikute värbamise ärahoidmine, võidelda radikaalsete ideoloogiate vastu ning tegeleda energiajulgeolekuga, kasutades keskkonnanahoidlikke ja jätkusuutlikke energiaallikaid ning edendades samal ajal võrguväliseid lahendusi;
28. mõistab karmilt hukka ametis olevate presidentide mis tahes katsed olla võimul kauem, kehtivaid valimisseadusi – eriti põhiseadust – rikkudes või ebaseaduslikult muutes või neist kõrvale hiilides; mõistab samuti hukka kõik ametiaja piirangute tühistamise või neist kõrvale hiilimise strateegiad; nõuab tungivalt, et kõik valitsused võtaksid meetmed, et tagada kogu valimisprotsessi läbipaistvus ja usaldusväärsus, ning võtaksid kõik vajalikud meetmed ja ettevaatusabinõud, et ennetada pettuste toimepanekut või mis tahes ebaseaduslikku tegevust; väljendab sellega seoses muret poliitiliste kriiside ja nendega seonduva vägivalla ning inimõiguste ja põhivabaduste rikkumiste pärast, eelkõige riikides, mis asuvad Ida-Aafrika järvede piirkonnas; kordab oma usku tugevatesse valimisvaatluse missioonidesse ning vajaduse korral rahalisse, tehnilisse ja logistilisse toetusse kui vahendisse, millega saavutatakse õiglane, usaldusväärne ja demokraatlik valimisprotsess;
29. soovib töötada Saheli piirkonna jaoks välja sidus ja jõuline strateegia, mille eesmärk on parandada valitsemistava ning riigi ja piirkondlike institutsioonide vastutust ja legitiimsust, suurendada julgeolekut, võidelda radikaliseerumise ja inimeste, relvade ja uimastite salakaubaveo vastu ning tugevdada majandus- ja arengupoliitikat;
30. kordab, et ELi ja Aasia suhete strateegiat tuleb ajakohastada; toetab sellega seoses tihedamat koostööd Aasia-Euroopa kohtumiste, sealhulgas nende parlamentaarse mõõtme raames; ergutab toetama Lõuna-Aasia tihedamat piirkondlikku koostööd ja usaldust suurendavaid meetmeid, et vähendada India ja Pakistani vahelisi pingeid; soovib jätkuvalt toetada ELi rahuvahendamist Afganistani juhitud ja Afganistani enda vastutusel toimivas rahuprotsessis; rõhutab, et rahu, stabiilsuse ja heaolu säilitamine Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas pakub ELile ja selle liikmesriikidele suurt huvi; peab oluliseks, et EL töötaks kiiresti välja ajakohastatud Kirde-Aasia piirkonna strateegia, pidades silmas Korea Rahvademokraatliku Vabariigi (KRDV) jätkuvaid sõjalisi ettevalmistusi ning agressiivset ja vastutustundetut hoiakut; mõistab hukka KRDV relvakatsetused ja provokatsioonid ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide ja rahvusvaheliste kohustuste korduva rikkumise; nõuab tungivalt, et EL avaldaks oma diplomaatilist mõjuvõimu kasutades KRDV-le survet, et selle juhid loobuksid massihävitusrelvadest; nõuab, et kasutataks kõiki diplomaatilisi vahendeid, sealhulgas sanktsioone, et vältida kriisi teravnemist; nõuab Korea poolsaare pöördumatut tuumarelvavabaks piirkonnaks muutmist rahumeelsete vahendite abil ja kõigi asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide täielikku rakendamist;

31. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid on väga huvitatud rahu, stabiilsuse ja heaolu säilitamisest Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas; palub kõiki asjaosalisi lahendada erimeelsused rahumeelsete vahenditega ja piirkondliku julgeoleku säilitamise nimel hoiduda ühepoolsetest meetmetest olukorra muutmiseks, sealhulgas Ida- ja Lõuna-Hiina merel ja Taiwani väinas; kordab oma kindlat toetust Taiwani sisulisele osalemisele rahvusvahelistes organisatsioonides ja tegevuses;
32. tuletab meelde, et Ladina-Ameerika jagab ELiga väärtusi, põhimõtteid ja usaldust tõhusa mitmepoolsuse vastu, ning usub, et ELi ja Ladina-Ameerika partnerlus on tähtis ja seda tuleks tugevdada, et ühiselt lahendada peamised ülemaailmsed probleemid; väljendab tõsist muret seoses rünnakutega Venezuela kohtunike ja demokraatlikult valitud opositsiooni ning kodanikuühiskonna juhtide vastu; rõhutab, et tihedama integratsiooni ja koostöö aluseks Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonnaga on õigusriigi põhimõtte austamine, korrupsioonivastane võitlus, demokraatia ning põhivabaduste ja inimõiguste edendamine;
33. kinnitab toetust Colombia rahuprotsessile, mis on colombialaste tuleviku ja piirkonna stabiliseerimise huvides otsustavalt tähtis; nõuab, et kõiki Colombia Revolutsiooniliste Relvajõudude (FARCi) varasid, sealhulgas uimastisalakaubandusest teenitud varandusi, kasutataks konfliktiohvrite kahjude hüvitamiseks;

Euroopa projekti konsolideerimine ja tugevdamine ELi võimekuse suurendamise teel

34. nõuab tungivalt, et komisjon, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid järgiksid igal võimalusel ELi ühist käsitust ja on veendunud, et liidu kollektiivse jõu rakendamiseks peaks selle välistegevus olema järjekindel ja struktureeritud ning selles tuleks arvesse võtta ja täita ÜRO säästva arengu eesmäärke, eelkõige humanitaarabi, põllumajanduse, arengu, kaubanduse, energia, kliima, teaduse ning küberkaitse ja julgeoleku valdkonnas; on seisukohal, et energiapoliitika, inimõiguste austamine ja kliimadiplomaatia on endiselt ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika olulised täiendavad aspektid, mida tuleb rakendada tervikliku strateegia raames, ja et energialiitu tuleks edasi arendada;
35. mõistab, et kliimamuutused võivad tõsiselt mõjutada piirkondlikku ja ülemaailmset stabiilsust, kuna globaalse soojenemisega seotud lahkkelid territooriumi, toidu, vee ja muude ressursside pärast nõrgestavad majandust, ohustavad piirkondlikku julgeolekut ja põhjustavad rändevooge; soovib ELil ja liikmesriikidel kaaluda, kuidas lõimida riiklikku ja ELi sõjalisse planeerimisse kliimamuutustega kohanemise strateegiad ning millised oleksid asjakohased võimed, prioriteedid ja reageerimisviisid;
36. rõhutab, et Ühendkuningriigi otsus EList lahkuda mõjutab oluliselt Euroopa kaitsekoostöö tulevikku, ning nõuab, et EL ja Ühendkuningriik jätkaksid rahvusvaheliste partneritena, et säilitada Euroopa julgeolek; rõhutab, et Ameerika Ühendriikide presidendivalimised tekitasid Atlandi-üleses partnerluses ebakindlust, ning rõhutab tasakaalustava jõu vajalikkust ELi kaitse jaoks ja strateegilise autonoomia vajalikkust;
37. on seisukohal, et ühise välis- ja julgeolekupoliitika kaalukuse, tulemuslikkuse ja väärtuspõhisuse suurendamiseks peaks EL suurendama oma energiavarustuskindlust, vähendades kohe sõltuvust autoritaarsete režiimide tarnitavast naftast ja gaasist ning kaotades selle keskmises perspektiivis täielikult;

38. rõhutab, et praegune ÜVJP otsuste tegemise protsess, mis põhineb Euroopa Liidu Nõukogu ühehäälisusel, on ELi tõhusa ja õigeaegse välistegevuse peamine takistus; on arvamisel, et ka ÜVJP suhtes tuleks kohaldada kvalifitseeritud häälteenamust; on seisukohal, et probleemide algpõhjusteni jõudmiseks peavad ELi institutsioonid parandama oma konflikt- ja kriisiennetusvõimet, sealhulgas liidu poliitika lühi- ja pikaajalise mõju hindamise abil; on veendunud, et EL peab suutma kriisidele kiiremini ja tõhusamalt reageerida ning peaks pöörama suuremat tähelepanu konfliktide ennetamisele, eelkõige kasutades varajases etapis tsiviilvahendeid; kutsub liikmesriike üles rakendama parlamendi soovitatud kaitsmise kohustuse põhimõtet; rõhutab, et tuleb süvendada liikmesriikide, partnerriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide koostööd, ning toonitab tõhusa teabevahetuse ja ennetusmeetmete kooskõlastamise tähtsust;
39. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal, komisjonil ja liikmesriikidel suurendada ELi võimet võidelda hübriid- ja küberkuritegevuse vastu, veelgi tugevdada liidu ja selle partnerriikide suutlikkust võidelda võltsitud ja valeteabe vastu, koostada selged kriteeriumid, et hõlbustada võltsitud avastamist, eraldada rohkem vahendeid ja muuta strateegilise kommunikatsiooni töörühm Euroopa välisteenistuse täiemõõduliseks üksuseks; nõuab sellega seoses ühise riski- ja haavatavusanalüüsi võime ja meetodite väljatöötamist ning ELi vastupanuvõime ja strateegilise teabevahetuse suutlikkuse suurendamist; rõhutab sõltumatu meedia rolli – nii internetis kui ka väljaspool seda – kultuurilise mitmekesisuse ja kultuuridevahelise pädevuse edendamisel ning vajadust tugevdada sellist meediat usaldusväärse teabeallikana, eelkõige ELis ja selle naabruses, samuti rõhutab, et ühiseid ELi tele- ja raadiojaamu tuleks veelgi edendada; kutsub komisjoni üles nende valdkondade tegevust Euroopa välisteenistuse ja liikmesriikidega paremini kooskõlastama;
40. on seisukohal, et Euroopa jõud seisneb võimes tugevdada väärtustel põhinevat ühiskonda ja austada kultuurilist mitmekesisust, mis ühendab kõiki eurooplasi; on seejuures veendunud, et EL on tähtis demokraatia, vabaduse, õigusriigi, inimõiguste ja võrdsete võimaluste propageerija ning peaks jätkama oma väärtuste edendamist väljaspool liitu; tuletab meelde, et inimõigused on ühise välis- ja julgeolekupoliitika lahutamatu osa ja neist peaksid lähtuma välispoliitika põhitõed ning et see poliitika peab olema järje- ja põhimõttekindel; rõhutab, et kultuuridiplomaatia peaks kujunema ELi välistegevuse oluliseks osaks ja nõuab, et komisjon laiendaks programmi Erasmus+ ja toetaks laiahaardelise teadusdiplomaatia väljatöötamist; kutsub üles tegevuse tihedamale kooskõlastamisele UNESCO ja maailmapärandi komiteega ning valitsusväliste osalejate ja kodanikuühiskonna organisatsioonide kui ELi peamiste partneritega;
41. juhib tähelepanu sellele, et ÜRO Julgeolekunõukogu 19. juuni 2008. aasta resolutsioonis 1820 (2008) märgiti, et vägistamine ja muud seksuaalvägivalla vormid võivad endast kujutada sõjakuritegu, inimsusvastast kuritegu või genotsiidi olemuslikku osa ning et relvakonfliktides tuleb tagada naiste humanitaarkaitse;
42. on seisukohal, et tugeva kaitsetööstuse väljatöötamine suurendab ELi tehnoloogilist sõltumatust; nõuab küberjulgeoleku parandamiseks vajalike tööstus- ja tehnoloogiliste ressursside arendamist, muu hulgas edendades küberjulgeolekutoodete ühtset turgu; nõuab, et ELi institutsioonides tehtaks kättesaadavaks märkimisväärselt suuremad rahalised ja inimressursid, et suurendada liidu küberjulgeolekut ja küberkaitsevõimet;

rõhutab vajadust lõimida küberkaitse välistegevusse ning ühisesse välis- ja julgeolekupoliitikasse, samuti vajadust parandada küberkuritegevuse tuvastamist;

43. märgib, et info- ja kübersõda ELi liikmesriikide ja muude lääneriikide vastu on tahtlik katse destabiliseerida ja diskrediteerida poliitilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke struktuure; tuletab meelde, et NATOsse kuuluvate ELi liikmesriikide julgeolek on tagatud NATO lepingu artikliga 5; nõuab küberkaitse tihedamat kooskõlastamist ELi liikmesriikide ja institutsioonide, NATO, Ameerika Ühendriikide ning teiste usaldusväärsete partnerite vahel;
44. rõhutab sõltumatu meedia tähtsust kultuurilise mitmekesisuse ja kultuuridevahelise pädevuse edendamisel ning vajadust tugevdada sellist meediat kui usaldusväärse teabe allikat, eelkõige ELis ja selle naabruses, ning veelgi tugevdada ELi võimet võidelda libauudiste ja väärteabe vastu; rõhutab siinjuures, et ELi tasandil tuleb tugevdada vastupanuvõimet sellise teabe levikule Internetis; kutsub komisjoni üles oma tegevust nendes küsimustes Euroopa välisteenistusega paremini kooskõlastama;
45. on veendunud, et Euroopa peaks veelgi tugevdama ühiskaitsekoostööd, et kaitsta oma ühiseid väärtusi ja põhimõtteid ning strateegilist autonoomiat; rõhutab seoseid välis- ja sisejulgeoleku, parema ressursikasutuse ja Euroopa äärealade riskikontrolli vahel; tuletab meelde, et liit käsitleb väliskriise ja -konflikte peamiselt arengu ja julgeoleku seostamise põhimõttest lähtudes; kutsub liikmesriike üles rakendama Lissaboni lepingu täit potentsiaali ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) valdkonnas ning tervitab sellega seoses julgeoleku ja kaitse rakenduskava; kutsub ELi üles ÜJKP tsiviillähetuste teemat uuesti läbi mõtlema, et tagada lähetuste nõuetekohane kavandamine, rakendamine ja toetamine; on seisukohal, et Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) võimeid ja alalise struktureeritud koostöö ning ELi lahingugruppide potentsiaali tuleks täielikult kasutada; nõuab, et liikmesriigid näeksid selleks ette lisavahendid;
46. on veendunud, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peavad välja töötama tõhusa välis- ja julgeolekupoliitika ning tegema NATO ja teiste rahvusvaheliste partnerite, ÜRO, vabaihenduste, inimõiguste kaitsjate ja teistega ühist huvi pakkuvates küsimustes koostööd, et edendada kõikjal maailmas rahu, jõukust ja stabiilsust; rõhutab, kui oluline on suurendada teadlikkust ja poliitilist pühendumust ulatusliku, tõhusa ja struktureeritud ÜJKP kiireks rakendamiseks; nõuab tungivalt, et nõukogu, komisjon ja liikmesriigid lahendaksid ELi kommunikatsiooniprobleemid, muutes liidu välistegevuse usaldusväärsemaks ja nähtavamaks; kutsub liikmesriike ja ELi institutsioone üles kaitse valdkonnas tegutsema, järgides ELi üldist strateegiat ja komisjoni kava parandada ELi kaitseuringuid ja arendada kaitsevõimet;
47. palub, et komisjon suureneva julgeolekuohte järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekus täielikult arvesse võtaks; on seisukohal, et nii ühise välis- ja julgeolekupoliitika eelarve suurus kui ka paindlikkus peavad vastama ELi kodanike ootustele seoses ELi kui turvalisuse tagaja rolliga; rõhutab, et ELi julgeolekupoliitika ja -vahendid tuleb seada üldisesse perspektiivi, mis hõlmab ka tulemuslikku kooskõlastamist kavandatava Euroopa Kaitsefondiga; palub liikmesriike seada eesmärgiks kulutada 2 % SKPst kaitsele ning 20 % kaitse-eelarvest varustuse soetamisele, mida EDA vajalikuks peab; tuletab ühtlasi meelde, et uut poliitikat tuleb toetada uutest rahastamisallikatest; märgib, et mitmel liikmesriigil on raskusi väga ulatusliku täies tegevusvalmiduses kaitsevõime hoidmisega, peamiselt rahaliste

piirangute tõttu; nõuab seetõttu tihedamat koostööd ja kooskõlastamist selles, millised võimed tuleks säilitada, nii et liikmesriigid võiksid teatud võimetele spetsialiseeruda ja oma ressursse tõhusamalt kulutada; on veendunud, et liikmesriikide vägede paremaks kokkusobitamiseks ja lõimimiseks on koostalitlusvõime kõige tähtsam; tuletab meelde, et ÜVJP assigneeringud moodustasid 2016. aastal 3,6 % rubriigi 4 kulukohustustest ja 0,2 % kogu ELi eelarvest; peab kahetsusväärseks, et ÜVJP peatüki maht ja alataitmine ning süstemaatilised ümberpaigutamised näitavad, et ELil ei ole ikka veel ambitsiooni ülemaailmse partnerina tegutseda;

48. märgib, et ummikseisud ÜRO Julgeolekunõukogus takistavad rahvusvahelise üldsuse tegutsemist ja kriiside lahendamist; kutsub liikmesriike veel kord üles julgeolekunõukogu koosseisu ja toimimist käsitlevaid reforme toetama;

Koostöö julgeolekut kindlustavate koalitsioonide ja institutsioonidega

49. rõhutab, et ELil on strateegiline huvi säilitada ja süvendada oma Atlandi-ülesteid suhteid, mis põhinevad ühiste väärtuste, rahvusvahelise õiguse ja mitmepoolsuse austamisel; kutsub ELi üles jätkama oma strateegilise autonoomia kujundamist ja võimete loomist, et liitu mõjutavaid piirkondlikke ja rahvusvahelisi konflikte paremini lahendada; on veendunud, et EL ja USA peaksid keskenduma Atlandi-üleste struktuuride kohandamisele praeguste probleemidega, nagu inimõiguste kaitsmine, kliimamuutuste leevendamine, võitlus rahvusvahelise terrorismi ja korrupsiooni vastu, radikaliseerumise ennetamine, massihävitusrelvade leviku tõkestamine ning kolmandate riikide ELi ja NATO destabiliseerimise püüete tõrjumine; rõhutab veel kord, kui oluline on kahepoolset ja NATO kaudu jätkata ja tugevdada ELi ja USA koostööd ühiste probleemide lahendamisel; tuletab meelde, et EL ja USA on teineteise tähtsaimad partnerid ning ühepoolsed meetmed üksnes nõrgestavad Atlandi-ülest partnerlust; on veendunud, et Euroopa peab veelgi tõhustama era- ja avaliku sektori positiivset liitu ning tugevdama strateegilist suhet USAga; kutsub nõukogu ja Euroopa välisteenistust üles dialoogis USA valitsusega pidevalt tähelepanu juhtima USA eksterritoriaalsete sanktsioonide küsimusele;
50. toetab kindlalt 2016. aasta Varssavi tippkohtumise deklaratsiooni, eelkõige ELi ja NATO koostöö küsimustes, ja tervitab otsuseid NATO ja ELi tihedama koostöö kohta paljudes valdkondades ning USA, Kanada ja muude rahvusvaheliste vägede paigutamist ELi idapiirile;
51. nõuab laiemat luureteabe jagamist liikmesriikide vahel, suuremat institutsioonidevahelist luureteabe jagamist ja kooskõlastamist ELi, liikmesriikide ning NATO vahel ja rõhutab, et nad peavad jätkama võimalikult tihedat üksteist täiendavat koostööd, samas täielikult järgides Euroopa põhiväärtusi ja norme; võtab teadmiseks, et ELi, selle liikmesriikide ja NATO teabevahetus ja kooskõlastatud tegevus annavad tulemusi sellistes valdkondades nagu terrorism, hübriidohtudele reageerimine, olukorratadlikkus, vastupanuvõime suurendamine, strateegiline kommunikatsioon, küberkuritegevus ja suutlikkuse suurendamine seoses ELi partneritega; usub, et ELi julgeoleku suurendamiseks vajatakse paremat kooskõlastamist ja tihedamat koostööd muude mitmepoolsete üksuste, näiteks Eurocorpsiga; kordab, et strateegiliste partnerisuhete uuendamine peaks olema ELi prioriteet;
52. rõhutab parlamendi rolli tõelise ühise välispoliitika kujundamisel kooskõlas Euroopa

kodanike ootustega; kutsub nõukogu üles välispoliitikaotsuste peamistes etappides parlamendiga koostööd tegema;

53. võtab teadmiseks komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja töö ja palub tal tagada, et tulevased aastaaruanded oleksid kokkuvõtlikumad ja rohkem tulevikku suunatud, keskendudes eeloleva aasta tähtsaimatele ülesannetele, kaasa arvatud nende finantsmõju, et anda ELi toimimisest põhjalik ülevaade;

o
o o

54. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja liikmesriikidele.